

60 LAT KOŁOBRZESKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ

© WSZELKIE PRAWA ZASTRZEŻONE

WYDAWCA/DRUK www.kamerapress.pl

TEKST Artur Baranowski

SKŁAD Darek Jakubowski

FOTOGRAFIE archiwum KSM, Katarzyna Zawalska, Arkadiusz Węglowski

OKŁADKA fot. Katarzyna Zawalska

60 LAT

**KOŁOBRZESKIEJ
SPÓŁDZIELNI
MIESZKANIOWEJ**

**Od „Dobrobytu”
do swojego M**

**MIEJSKA
PODZIAŁOWA
ESZKARNOVA
KOŁOBRZEGU**

**KLUB
OSIEDLOWY**

**MIEJSKA
BIBLIOTEKA
PUBLICZNA (PLA nr 1)
IM. GALA ANONIMA**

W bólach, ale wreszcie „urodziła się” spółdzielnia mieszkaniowa w Kołobrzegu

W WYDZIALE Kwaterunko wym. Prez. MRN w Kołobrzegu leży ponad tysiąc podań osób ubiegających się o przydział mieszkania, których Miejska Rada Narodowa nie jest w stanie załatwić. W tej ciężkiej sytuacji co najmniej dziwne było stanowisko miejscowych zakładów pracy, które mimo zachęty nie kwapiły się ze zorganizowaniem spółdzielni mieszkaniowej.

Nacisk załóg w poszczególnych zakładach spowodował, że w ostatnich dniach grudnia powołano w Kołobrzegu spółdzielnię mieszkaniową typu lokatorskiego. W skład spółdzielni wchodzi już 25 członków, rekrutujących się prawie ze wszystkich kołobrzeskich zakładów pracy (z

wyjątkiem „Barki”). Pierwsze walne zgromadzenie członków wysunęło wniosek porozumienia się z Radą Narodową w sprawie nabycia będącego obecnie w budowie bloku przy ul. Baptistów.

Jeśli miejscowe władze wyrażą zgodę, a zakłady pracy udziela pomocy finansowej, to ten 70-izbowy blok stanie się zaczątkiem spółdzielczego budownictwa w Kołobrzegu.

Wybrany zarząd spółdzielni czyni starania o włączenie jej do planów inwestycyjnych na rok 1959, zastanawia się także nad lokalizacją spółdzielczych osiedli.

Ponieważ kołobrzaska spółdzielnia ma charakter powszechny, z jej pomocy może skorzystać każdy. Bliższych informacji w tej sprawie udziela tow. Gąsiorowski z PSS. (ad)

Od zarania dziejów jedną z potrzeb ludzi jest posiadanie lokum, które zapewniłoby schronienie. I nie musimy cofać się do czasów prehistorycznych żeby dowieść tej tezy. Dziś mieszkanie to nie dar boży czy prezent od władzy. Dostępność własnego M stała się powszechna, choć zawsze coś ją ograniczało. Niegdyś kaprysy decydentów i linia partyjna, dziś możliwości portfela przyszłych lokatorów. Nie zmieniło się jedno – wciąż marzymy o swoich czterech kątach.

Historia polskiej spółdzielczości rozpoczęła się pod koniec XIX wieku w Poznaniu. To właśnie tam 27 marca 1890 roku (niespełna 50 lat od powstania pierwszej na świecie spółdzielni) utworzono spółkę budowlaną Towarzystwo „Pomoc” uważaną formalnie za pierwszą polską spółdzielnię mieszkaniową. Zarażeni ideą budownictwa mieszkaniowego do Poznania dołączają kolejne miasta – Bydgoszcz, Tczew, Kraków i Tarnopol. Najaktywniejsze w pionierskim ruchu spółdzielczym są Wielkopolska i Śląsk. Każdy rok XX wieku przynosi powstanie spółek budownictwa mieszkaniowego we wszystkich zaborach. Po I wojnie światowej w żagle ruchu spółdzielczego powiał silny wiatr. W 1920 roku uchwalona zostaje Ustawa o spółdzielczości, a dwa lata później Ustawa o rozbudowie i utworzeniu Państwowego Funduszu Budowlanego. W tym samym czasie powstaje Związek Spółdzielni Budowlanych. W 1937 roku odbywa się Ogólnopolski Kongres Mieszkaniowy.

Po wojnie państwo stoi przed zadaniem odbudowy kraju. Ale oprócz struktur państwowości należy zapewnić Polakom możliwości zamieszkania we własnym M. W 1948 roku Sejm zatwierdza Dekret o powołaniu Zakładu Osiedli Robotniczych. Powołana zostaje Centrala Spółdzielni Mieszkaniowych. Rok 1956 przynosi Krajowy Zjazd Spółdzielni Mieszkaniowych, który decyduje o utworzeniu Związku Spółdzielni Mieszkaniowych.

Pod koniec lat 50-tych w Kołobrzegu rodzi się pomysł o budowie osiedli mieszkaniowych...

Miasto bardzo ucierpiało w czasie wojny. Ogłoszone przez Niemców twierdzą, przekształciło się w bastion w szczególny sposób broniony przed wyzwolicielskim wojskiem. Skutkiem tego Kołobrzeg zniszczony był w 90 procentach. Nie istniało praktycznie całe centrum. Te budynki, które przetrwały wymagały poważnych remontów (95% mieszkań nie miało szyb w oknach). Pierwszy powojenny burmistrz Kołobrzegu w sprawozdaniu z pracy wysłał do władz jesienią 1945 roku wniosek o przydział kredytów na odbudowę i wagon szkła okiennego. W 1947 roku podczas konferencji pn. „Odbudowa Kołobrzega” (pisownia oryg.) jeden z prelegentów stwierdził:

Na liczbę 2.668 nieruchomości mieszkalnych w roku 1939, w Kołobrzegu znajduje się domów użytkowych 213. Tak wielkie zniszczenie Kołobrzega nie rokuje łatwego i szybkiego rozwiązania problemu odbudowy miasta.

(w: H. Kroczyński „Powojenny Kołobrzeg”)

Kołobrzeg tuż po wojnie nie oferował zbyt wielu mieszkań, dlatego kwestią czasu było to, że wśród kołobrzeżan zrodzi się silna potrzeba rozwiązania tej kwestii.

Jak wyglądała sytuacja mieszkaniowa Kołobrzegu w latach pięćdziesiątych ubiegłego wieku? Miasto wciąż jest wielkim gruzowiskiem, odbudowa jest trudna, bo Kołobrzeg, jak wiele innych miast jest „ograbiany” z wszelkich materiałów nadających się do ponownego użycia, w ramach programu „Cała Polska odbudowuje swoją stolicę”. Wywożone są tony materiałów budowlanych. Pierwsi osadnicy koczują w budynkach ocalałych po działaniach wojennych. Warunki zamieszkania są bardzo ciężkie, o mieszkaniu z łazienką można tylko śnić. Miejska łaźnia jest oblegana, wszyscy marzą o normalnych warunkach życia. Nieśmiało rusza budowa mieszkań komunalnych, lecz niewydolny system gospodarczy PRL-u nie zaspokaja wszystkich potrzeb. W tych ciężkich warunkach inicjatywę przejmuje spółdzielczość.

Projekt zorganizowania spółdzielni mieszkaniowej na terenie Kołobrzegu zrodził się w głowie Józefa Gąsiorowskiego – przewodniczącego Rady Zakładowej przy PSS „Jedność”. Podzielił się nim na naradzie dyrektorów i związkowców, która odbyła się 22.08.1958 roku. Do grudnia tego roku załogi wszystkich zakładów pracy zostały poinformowane o planowanym zorganizowaniu na terenie miasta spółdzielni mieszkaniowej. Niektóre przedsiębiorstwa obiecały wspomóc swoich pracowników pożyczkami z dziesięcioletnim okresem spłaty.

Pracownia Spółdzielni Mieszkaniowej
w Kołobrzegu

Lista

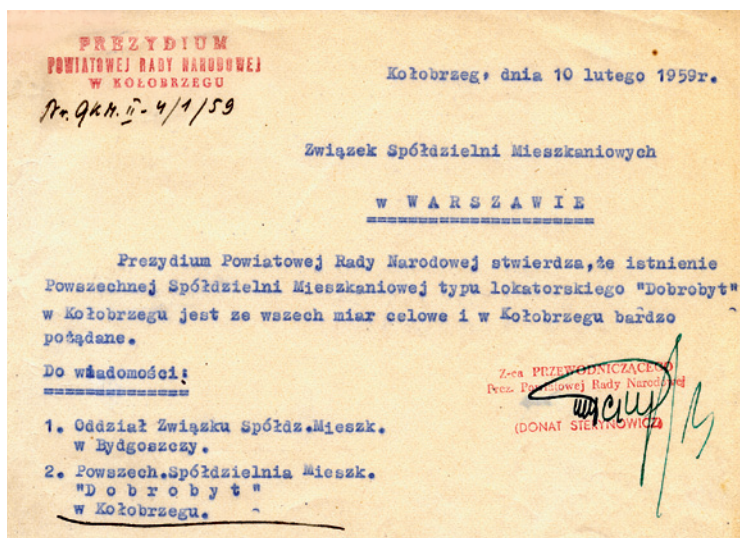
*Wandytatorni na Orlonków - realizacja ludzkiego mieszkania
Spec. mieszkanowej, typu lokatorskiego - Kołobrzegu.*

Rp.	Imię i Nazwisko	Prac. w zakł.	Prac. w zakł. pracy	Opis	Wzrost	Waga
1	Kłuszczyk Marian	uczni.	P.S.S.			
2	Gąsiorowski Józef	..	..			
3	Wójcik Józef	..	Sp. Białogł.			
4	Wojcik Józef	..	P.S.S.			
5	Okonki Franciszek	..	..			
6	Kiełbasa Edward	..	..			
7	Majorska Janina	..	..			
8	Wojcik Józef	..	..			
9	Klimaszewski Józef	..	..			
10	Gogais Tomasz	..	..			
11	Wiśniewska Zdzisława	..	..			
12	Zagorski Wiktor	..	..			
13	Wojcik Józef	..	..			
14	Kosmala Józef	uczni.	..			
15	Pikuła Helena	..	..			
16	Wachalska Józefa	..	..			
17	Komar Zdzisław	..	..			
18	Lisinski Edward	..	..			
19	Wojcik Piotr	..	..			
20	Komar Stanisław	..	..			
21	Białobrzęski Stefan	..	..			
22	Hłodownicki Stefan	uczni.	..			

Do przetworzenia

Pierwsza strona listy członków-założycieli „Dobrobytu”

W skład Komitetu Założycielskiego spółdzielni mieszkaniowej weszli: Anna Karwowska, Anna Misiura i Robert Marzec. Założycielskie Walne Zgromadzenie odbyło się 21 grudnia 1958 roku. Potrzebna była jeszcze opinia o celowości utworzenia Spółdzielni. Niecałe dwa miesiące później wydało je Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Kołobrzegu. Cały czas trwały prace nad stworzeniem statutu, dokumentu, który jest podstawą prawną działalności spółdzielni. Sąd Powiatowy w Koszalinie zarejestrował go 17 kwietnia 1959 roku, tym samym ustalając datę „narodzin” Spółdzielni Mieszkaniowej „Dobrobyt”.

Jeszcze tego samego roku Spółdzielnia zakupiła od Prezydium Powiatowej Rady Narodowej nowo powstały budynek przy ul. Piastowskiej 7 w stanie przygotowanym do zasiedlenia. 1 lipca mogli wprowadzać się do niego nowi lokatorzy. Znalazło w nim miejsce 27 rodzin, a powierzchnia użytkowa budynku wynosiła 1.328 m². Wraz z oddaniem pierwszego budynku wszyscy uwierzyli w sukces budowlany i gwałtownie wzrosło zapotrzebowanie na mieszkania. Spółdzielcy nie próżnowali, w następnych latach powstawały kolejne budynki, a na twarzach kołobrzeżan widać było uśmiech i dumę z własnych czterech kątów.

DYREKCJA BUDOWY OSIEDLI ROBOTNICZYCH
DLA MIASTA i POWIATU KOŁOBRZEG

Telefon 645 KOŁOBRZEG, ul. "KOSZALIN" skr. poczt. Nr 96

KONTA BANKOWE: ul. Boh. Stalingradu/barak/ Kolobrzeg, dnia 6 czerwca 1960 r.

BANK INWEST. O KOSZALIN:
Kwota gwarancyjna 79-400-43
Kwota gwarancyjna 79-400-520
Kwota gwarancyjna 79-400-520
Kwota gwarancyjna 79-147-5
Kwota gwarancyjna 79-111-1 do 5
NAB. BANK POLSKI O. KOŁOBRZEG 808-85-50

Spółdzielnia Mieszkaniowa

"DOBROBYT"

w Kołobrzegu

L. dz. P3/3734 / 160

W korespondencji z nami prosimy powoływać się na naszą Ldz.

DOTYCZY: budownictwa mieszkaniowego spółdzielczego.

Na prośbę Waszą z dnia 4 czerwca b.r. poniżej podajemy faktycznie poniesione nakłady finansowe wg stanu na dzień 31 grudnia 1959r. na budynkach realizowanych na rzecz Spółdzielni w ramach podpisanych z nami umów powierniczych w roku 1960 na os. Walki Młodych :

O b i e k t	Koszt budynku	Poniesione nakłady do 31.XII. 1959r	w t y m		Limit potrzebny na rok 1960
			roboty budowlane	dokument. techniczna	
1	2	3	4	5	6
Budynek 5a	2.257.122,-	344.402,-	283.879,-	60.523,-	1.981,-
" 5b	2.448.751,-	333.148,-	315.091,-	18.057,-	2.150,-
" 2	1.371.202,-	304.315,-	279.766,-	24.549,-	405,-
O g ó ł e m :	6.077.075-	981.865,-	878.736,-	103.129,-	4.536 t/a

Równocześnie podajemy, że budynki te w PI - 60 budownictwa rad narodowych nie były ujęte, a z dniem 1 stycznia 1960r. potraktowane jako budownictwo powiernicze, co zostało ustalone z Prezydium P R N w grudniu 1959r.

Wobec powyższego Spółdzielnia Wasza winna ubiegać się w Prezydium o odsprzedaż budynków w stanie zaawansowanym na dzień 31 grudnia 1959r. , tj. na sumę zł. 981.865,- Po załatwieniu formalności w tut. Prezydium D B O R przedłoży aneksy do podpisanych uprzednio umów na realizację budynków w PI - 60 wg ich faktycznego kosztu.

Do wiadomości:

1. PPRN - Wydz. Gosp. Kom.
2. Bank Inwestycyjny
3. Zw. Spółdz. M. i Bud. Koszalin
4. DF DBOR KOŁOBRZEG
5. P3 SEKOWY PLANOWANIA

Z-ca Dyrektora ds. sprawy inwestycji
Stanisław Florek

Druk. Kol. ul. 652 5000 A-4 V159

Finansowe podsumowanie wydatków poniesionych w pierwszym okresie funkcjonowania Spółdzielni

Nr. akt. RS L. 527

POSTANOWIENIE

Dnia 17 kwietnia 1960 r.

Sąd Powiatowy w Koszalinie Wydział Cywilny
w osobie sędziego S.P.J. Kamińskiej

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym sprawy Spółdzielni

Postanawia

wpisać do rejestru spółdzielni następujące dane:

Nr. rubr.	Nazwa rubryki	Treść wpisu
1	Nr kolejny wpisu	1
2	Nazwa i siedziba spółdzielni	Powszechna Spółdzielnia Mieszkaniowa "Dobrobyt" w Kołobrzegu
3	Przedmiot przedsiębiorstwa. Ograniczenie co do zawierania umów z nieczłonkami.	Przedmiot i cel działalności określa § 4 statutu.
4	Rodzaj i wysokość udziałów. Sposób ich wnoszenia.	Udział wynosi kwotę 500,-zł. Sposób wpłaty określa § 9 statutu.
5	Imiona i nazwiska członków zarządu, ich zastępców. Sposób reprezentowania przez nich spółdzielni. Ograniczenia uprawnień zarządu. Imiona i nazwiska likwidatorów. Sposób reprezentowania przez nich spółdzielni. Ograniczenia uprawnień likwidatorów. Imię i nazwisko nadzorczy sądowego z podaniem, czy i w jakich granicach przekazano mu zarząd. Imię i nazwisko syndyka masy upadłości	Zarząd składa się z 3-ch członków wybieranych przez Walne Zgromadzenie na okres trzech lat. Oświadczenie woli składają w imieniu Spółdzielni dwaj członkowie zarządu. Zarząd tworzą następujące osoby: Józef Gąsiorowski - prezes, Mieczysław Wałęga - II czł. zarządu, Tadeusz Kotwas - III czł. zarządu.

MS. Rej. 3

Postanowienie o wpisanu lub wykreśleniu w rejestrze spółdzielni § 3 Min. Sprawiedl. o rejestrze spółdz. i §§ 19 i 30 rozp. Min. Sprawiedl. o rejestrze handlowym

Sądowy „akt urodzenia” Spółdzielni Mieszkaniowej „Dobrobyt” z dnia 17 IV 1959 roku

W 1960 roku wybudowano dwa budynki przy ul. Lubelskiej 17 i 19 (obecnie numery 36 i 38), które oddano do eksploatacji 31 grudnia. Każdy posiadał po 20 mieszkań i 4 garaże. Spółdzielnia realizowała swoje zadania systemem powierniczym przez Dyрекcję Rozbudowy Miast i Osiedli, która była inwestorem zastępczym. Wykonawcą bezpośrednim było Kołobrzeskie Przedsiębiorstwo Budowlano-Montażowe (późniejszy Kombinat Budowlany). W 1960 roku Spółdzielnia przyjęła od Spółdzielni Pracy Rybołówstwa Morskiego „Bałtyk” rozpoczęła budowę domu przy ul. Walki Młodych 21–22 (42 mieszkania), który oddano do użytku w 1961 roku. Kolejny był budynek przy ul. Waryńskiego 7 (35 mieszkania – kawalerki) i mieszkania przy ulicy Kniewskiego 12–16, gdzie w kolejnych latach swoje zasiedliło 60 rodzin. W 1964 roku Spółdzielnia nie prowadziła inwestycji, ponieważ nie otrzymała tzw. „limitów przerobowych”.

Rok później Prezydium Powiatowej Rady Narodowej wyraziło zgodę na sprzedaż Spółdzielni budynku z 30 mieszkaniami (obecnie Unii Lubelskiej 51, 53), który Spółdzielnia zasiedliła w 1965 roku. Jednocześnie rozpoczęła budowę dwóch budynków (każdy po 12 mieszkań) na Osiedlu „Millenium” (obecnie Unii Lubelskiej 41, 47). W budynkach po raz pierwszy zaprojektowano na parterze lokale usługowe. Przez następne pięć lat Spółdzielnia realizowała inwestycje na Osiedlu „Źródłana”. Powstało tam sześć budynków mieszkalnych z 195 mieszkaniami. Pierwsza dziesięciolatka Spółdzielni, jak mawiano w tamtych czasach, to okres stopniowej i systematycznej realizacji planów mieszkaniowych. Władze patrzyły przychylnie na inicjatywę zasiedlania Kołobrzegu przez coraz większą ilość mieszkańców. Ziemie Odzyskane zaludniały się polskimi osiedleńcami, którzy mogli poczuć się tutaj gospodarzami. Twórcy Spółdzielni „Dobrobyt” doskonale połączyli głód posiadania własnego mieszkania z polityką budowania polskości tych terenów. Dzięki temu w ciągu dziesięciu lat udało się Spółdzielni zasiedlić 451 mieszkań o całkowitej powierzchni użytkowej 19.548 m².

REGULAMIN

przydziału mieszkań w Powszechnej Spółdzielni Mieszkaniowej "Dobrobyt" w Kołobrzegu uchwalony na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniu... 1960 r.

I. Zasady przydziału mieszkań

§ 1.

Prawo otrzymania samodzielnego lokalu mieszkalnego w Powszechnej Spółdzielni Mieszkaniowej "Dobrobyt" w Kołobrzegu przysługuje każdemu członkowi Spółdzielni, który zgodnie z postanowieniami §§ 9, 10 i 11 statutu wpłacił wpisowe, udział i wkład mieszkaniowy w wysokości i w terminach określonych przez właściwy organ Spółdzielni oraz odpowiadając wymogom niniejszego regulaminu.

§ 2.

Członkowie Spółdzielni otrzymują lokale mieszkalne odpowiadające ich aktualnym potrzebom, które określa się w m² powierzchni użytkowej mieszkania.

Przy ustalaniu powierzchni użytkowej przysługującej członkowi ubiegającemu się o przydział mieszkania przyjmuje się za podstawę wewnętrzne normy zaludnienia ustalone Uchwałą Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni z dnia... 1960 roku.

§ 3.

W przypadku, gdy ilość członków Powszechnej Spółdzielni Mieszkaniowej "Dobrobyt" w Kołobrzegu oczekujących na przydział lub za miarę mieszkań jest większe od ilości samodzielnych lokali mieszkalnych, pozostających w dyspozycji Zarządu Spółdzielni, ustala się kolejność przydziału mieszkań dla poszczególnych członków w zależności od ich warunków mieszkaniowych i rodzinnych, jak również w zależności od okresu członkostwa w Spółdzielni, wywiązania się z obowiązków płatniczych i udziału w pracach społecznych.

§ 4.

Przy dokonywaniu oceny warunków, o których mowa w § 3, stosuje się następującą punktację:

A. Punktację za warunki rodzinne

1. Za każdego członka rodziny i domownika mieszkającego razem

raport

Przebieg Zarządu z działalności Powszechnej Spółdzielni Mieszkaniowej "Dobrobyt" w Kołobrzegu

Rozwój Spółdzielni zależny jest w pierwszym rzędzie od systematycznego wzrostu ilości członków, z czym wiąże się 15% własny wkład mieszkaniowy i kredyt bankowy. Drugim warunkiem jest terminowe opracowanie dokumentacji, a trzecim zapewnienie wykonalności.

Wzrost członków Spółdzielni kształtował się następująco:

W grudniu 1958 r. było	24 członków.
Na 31 grudnia 1959 r. było	93 członków
Na 31 grudnia 1960 r. było	125 członków
Na 31 marca 1961 r. jest	141 członków

Spółdzielnia nasza pomaga na terenie Kołobrzegu w otrzymaniu mieszkań ludziom pracy, o czym świadczy niżej załączona struktura społeczna naszych członków:

	31.12.1960 r.	31.3.1961 r.
Pracownicy fizyczni	35	43
Pracownicy umysłowi		
w tym:		
Pracownicy zatrudnieni w prod.	12	15
Pracownicy zatrudnieni w szkol.	2	3
Pracownicy zatrudn. w kolejniect.	1	1
Pracownicy zatrudn. w innych	59	61
Rezerwiści emeryci	3	3
Wolne zawody	6	7
Rzemieślnicy	4	4
Inni		
Razem	<u>125</u>	<u>141</u>
w tym kobiet	44	54

I tak łącznie ze wzrostem członków wzrastają fundusze Spółdzielni a mianowicie:

Fundusz wkładów mieszkaniowych na dzień 31 marca 1961 roku wynosił zł. 1952000.-

Fundusz udziałowy zł. 70000.-

Fundusz rezerwowy zł. 14100.-

Pierwsza strona uchwalonego w grudniu 1960 roku „Regulaminu przydziału mieszkań”

Sprawozdanie z pierwszych lat działalności Spółdzielni

Wciąż jednak na swoje M czekało 369 członków Spółdzielni, a kolejnych 611 chciało przystąpić do „Dobrobytu”. Pierwsza połowa lat siedemdziesiątych upłynęła na placu budowy pierwszego dużego osiedla spółdzielczego – „Lęborskiego”, gdzie zasiedlono 850 mieszkań w sześciu budynkach. Radość z tego wyniku osłabia nieco fakt, że były to mieszkania małe z tzw. „ciemnymi kuchniami” i bardzo niskimi parterami.

W połowie lat siedemdziesiątych rozpoczęto budowę mieszkań w systemie WK – 70 (czyli „z dużej płyty”), XII-kondygnacyjnych o podwyższonym standardzie i wówczas nastąpił gwałtowny wzrost ilości oddawanych lokatorów mieszkań. W 1976 roku zasiedlono budynek przy ul. Giełdowej 5–7 (101 mieszkań), Złotej 1–10 (351 mieszkań). W 1977 roku oddano do użytku 342 mieszkania w budynku przy ul. Wąskiej 2–20 (tzw. „ścianę zachodnią”). Rok później tzw. „ścianę wschodnią I, II” tj. budynek przy ul. Budowlanej 7–25 oraz 8–12 (475 mieszkań).

90

59 TELEGRAM

459 WARSZAWA TEL 40/898 27 6 1427 + ?

Przyjete 1557

Odebrano 7/10 7 00

dnia 7/10 7 00

z Powszechna Spółdzielnia Mieszkaniowa „Dobrobyt”
Lubelska 10 Kołobrzeg = E E

do 21 15

podpis 14

Z OKAZJI DZIESIĘCIOLECIA ISTNIENIA SPOŁDZIELNI PRZESYAM
ZYCZENIA DALSZEJ POZYTECZNEJ DZIAŁALNOŚCI A ZEBRANIU
PRZEDSTAWICIELI OWCYNYCH OBRAD = KASPERSKI PRZEWODNICZĄCY
ZARZĄDU CZSBM

+ COL 10 +

PTTIT N° 1009-87 ZG „Ruch” W. a. • 198-87, c.d. AS VII kl. 80 g - 17,000 bl. ODWRAC

Wraz z nastaniem lat siedemdziesiątych wprowadzono możliwość wykupu mieszkań na własność. Początkowo niewielu lokatorów korzystało z tej możliwości. Dziś większość mieszkań to lokale własnościowe.

Podsumowując – drugie dziesięciolecie to 2.761 spółdzielców mieszkających w zasobach Spółdzielni, 2.624 oczekujących na mieszkania oraz 3.612 kandydatów na członków.

MAJA 1974.

Kroniki ksm odnotowują uczestnictwo spółdzielców w uroczystościach państwowych

NAUGURACJA ROKU KULTURALNO-
~ OŚWIATOWEGO
1973 ~ 1974.
XV LECIE ISTNIENIA
WOŁOBZESKIEJ S.P. N:
MIESZKANOWEJ

UROCZYŚCOCI UDZIAK WZIĘLI: DYREKTOR
ODDZIAŁU CZSBM W KOSZALINIE - MGR BRO-
NISŁAW MURAWSKI, SEKRETARZ KOMITETU

Powiatowego PZPR w Kołobrzegu - IOW.
MGR JAN KRUPIŃSKI ORAZ PREZES KOŁOB-
RZESKIEJ Sp-NI INŻ. JÓZEF PRZYBOROWSKI
I Ż-CA D/S. TECHNICZNYCH MICHAŁ DŁISZCZ.
W CZĘŚCI OFICJALNEJ IMPREZY 6 OSÓB WY-
RÓŻNIONO ODZNACZENIAMI ORAZ DYPLOMAMI
DLA PRZODUJĄCYCH DZIAŁACZY RUCHU SPÓŁ-
DZIELCZEGO W KOŁOBRZEGU. IMPREZE, UŚWIE-
TNIŁY WYSTĘPY ARTYSTYCZNE W WYKONA-
NIU SPÓŁDZIELCZYCH ZESPOŁÓW.

ZDJEĆIACH MIKAWKI Z UROCZYSTOŚCI.

Dynamiczny wzrost ilości budowanych mieszkań trwa w najlepsze. Buduje się kolejne wysokie budynki przy ul. Złotej 11, Myśliwskiej i Kupieckiej. Powstają nowe osiedla – „Wyspa Solna” (5 budynków XII-kondygnacyjnych przy ul. Zygmuntońskiej) oraz ogromne osiedle nazwane „Ogrodami”. Ogółem w budynkach tych zamieszkało ponad 1.500 rodzin. Wraz z powstaniem nowych osiedli rozbudowuje się infrastruktura, powstają pawilony usługowe oraz na parterach budynków sklepy. Na początku lat osiemdziesiątych Spółdzielnia rozszerza swoją działalność na terenie gminy Kołobrzeg, realizując duże osiedle w Zieleniewie oraz budynki w Gościnie i Rymaniu.

Początek lat osiemdziesiątych przyniósł ważne wydarzenie dla Kołobrzeszkiej Spółdzielni Mieszkaniowej. W 1983 roku otwarto pawilon usługowy przy ul. Koszalińskiej stanowiący siedzibę Spółdzielni (dotychczas biura organizowano w mieszkaniach). Umożliwiło to także powołanie Klubu Osiedlowego i rozwinięcie oferty spędzania wolnego czasu dla kołobrzeżan. Oprócz inwestycji Spółdzielnia prowadzi działalność remontową, konserwuje urządzenia sanitarne i elektryczne, pielęgnuje tereny zielone, prowadzi działalność społeczno-wychowawczą w świetlicach oraz w placówkach przedszkolnych. W połowie lat osiemdziesiątych rozpoczyna się budowa „Starówki”. Pierwsze budynki zasiedlono w 1987 roku. Nie każdy to wie, ale to osiedle powstało w systemie „wielkiej płyty”.

W tym samym roku do eksploatacji został przekazany także, zrealizowany przez Spółdzielnię w ramach budownictwa mieszkaniowego, budynek szkoły podstawowej przy ul. Okopowej. W 26 pomieszczeniach mogło się od tego momentu uczyć 780 uczniów. Trzecie dziesięciolecie Spółdzielni to 66 budynków, 4.318 rodzin we własnych mieszkaniach i 1.185 członków oczekujących oraz 5.594 kandydatów.

Budynek szkoły przy ul. Okopowej

Lata dziewięćdziesiąte przyniosły spowolnienie inwestycyjne. Uzyskanie kredytów okazało się niezwykle trudne. Mimo tego w latach 1991–1992 udało się Spółdzielni rozbudować osiedle „Ogrody”. Budownictwo mieszkaniowe wymagało tworzenia infrastruktury dla potrzeb handlu i usług. Dumą tego okresu jest oddanie do użytku lokalu, w którym zagościła placówka pocztowa, tak potrzebna w tej części miasta. Udało się przekazać klucze lokatorom nowych bloków na osiedlu „Stare Miasto”. Tutaj także powstała rozbudowana sieć lokali użytkowych – m. in. apteka, przychodnia stomatologiczna i protezownia.

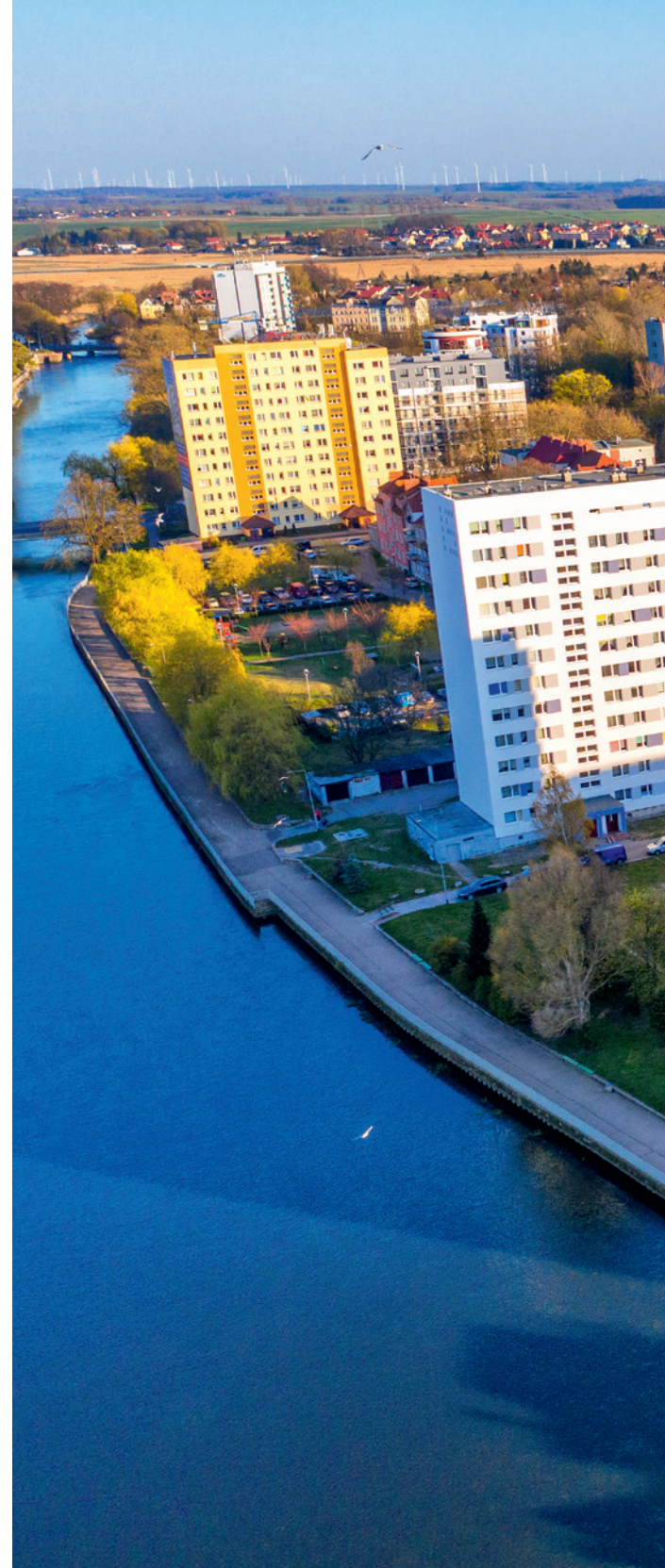
W 1993 roku Spółdzielnia definitywnie zakończyła program budownictwa mieszkaniowego. Nowa sytuacja ekonomiczna kraju stworzyła niekorzystne warunki finansowania takich inwestycji. Kredyty stały się bardzo drogie, a kołobrzeżanie nie byli w stanie samodzielnie podołać kosztom budowy mieszkań. Spółdzielnia zajęła się więc porządkowaniem sytuacji formalno-prawnej posiadanych terenów i nieruchomości w zgodzie z nowymi przepisami prawnymi.

U progu nowego wieku Kołobrzaska Spółdzielnia Mieszkaniowa posiada 81 budynków z prawie pięcioma tysiącami mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej nieco ponad 267.000 m². Ostatnie lata to nowe zadania – usuwanie azbestowych płyt, modernizacja węzłów ciepłych i wymiana wind.

Kołobrzaska Spółdzielnia Mieszkaniowa od sześćdziesięciu lat jest największym zarządcą budynków w Kołobrzegu. Jej zasługi dla rozwoju mieszkalnictwa w mieście są niepodważalne.

Osiedle „Lęborskie”

**Klub – małe centrum
kultury i sportu**

MIĘDZYSKAPNA
PODZIEMNA
ESZKANIOWA
KOŁOSRZEGU

KLUB
OSIEDLOWY

MIEJSKA
BIBLIOTEKA
PUBLICZNA (PLA nr 1)
IM. GALA ANONIMA

Dnia

24. III. 83 r

*nastąpiło uroczyste otwarcie
Klubu Osiedlowego
Hobroveskiej Spółdzielni Mieszkaniowej*

*Otwarcia dokonał I sekretarz K. M. PZPR Bolesław Chydało
wraz z Przew. Rady Spółdzielni Wiesławem Strukowiakiem
i zastępcą Naczelnika Miasta Jerzemu Dmochowskiem oraz
Przewodniczącym Spółdzielni Mieszkaniowej Grzegorzem Murczyńskim.*

Kołobrzeska Spółdzielnia Mieszkaniowa oprócz spełniania marzeń kołobrzeżan o własnym M, powołała do życia sekcję społeczno-wychowawczą. Jej zadaniem było organizowanie czasu wolnego. W 1983 roku otwarto pawilon usługowy przy ul. Koszalińskiej, który miał służyć spółdzielcom w każdym wieku. Dzieci najmłodsze mogły już wcześniej korzystać z przedszkola, teraz starsi zyskali okazję na udział w zajęciach pozalekcyjnych, a dorośli w przeróżnych sekcjach. Kiedy wybudowano pawilon, działalność kulturalna KSM weszła w nową jakość. Ta działalność finansowana była przede wszystkim z odpisu od opłaty za powierzchnię mieszkalną.

W przedszkolu, jak to w przedszkolu, dzieci poznawały świat podczas codziennych zajęć i okolicznościowych wydarzeń. Każdego roku kalendarz zajęć zawierał zabawy karnawałowe, spotkania z okazji Dnia Babci i Dziadka, inscenizacje bajek i spotkania z Mikołajem. Dzieci uczyły się tańczyć i śpiewać, zdobywały umiejętności plastyczne i manualne. Nie brakowało biwaków i wycieczek plenerowych w poszukiwaniu pierwszych znaków kolejnych pór roku. Maluchy spotykały się w lesie z leśnikami, poznawały pracę służb mundurowych, świętowały Dzień Górnika, brały udział w kuligach i dokarmały ptaki.

W jednym ze sprawozdań pokontrolnych można przeczytać:

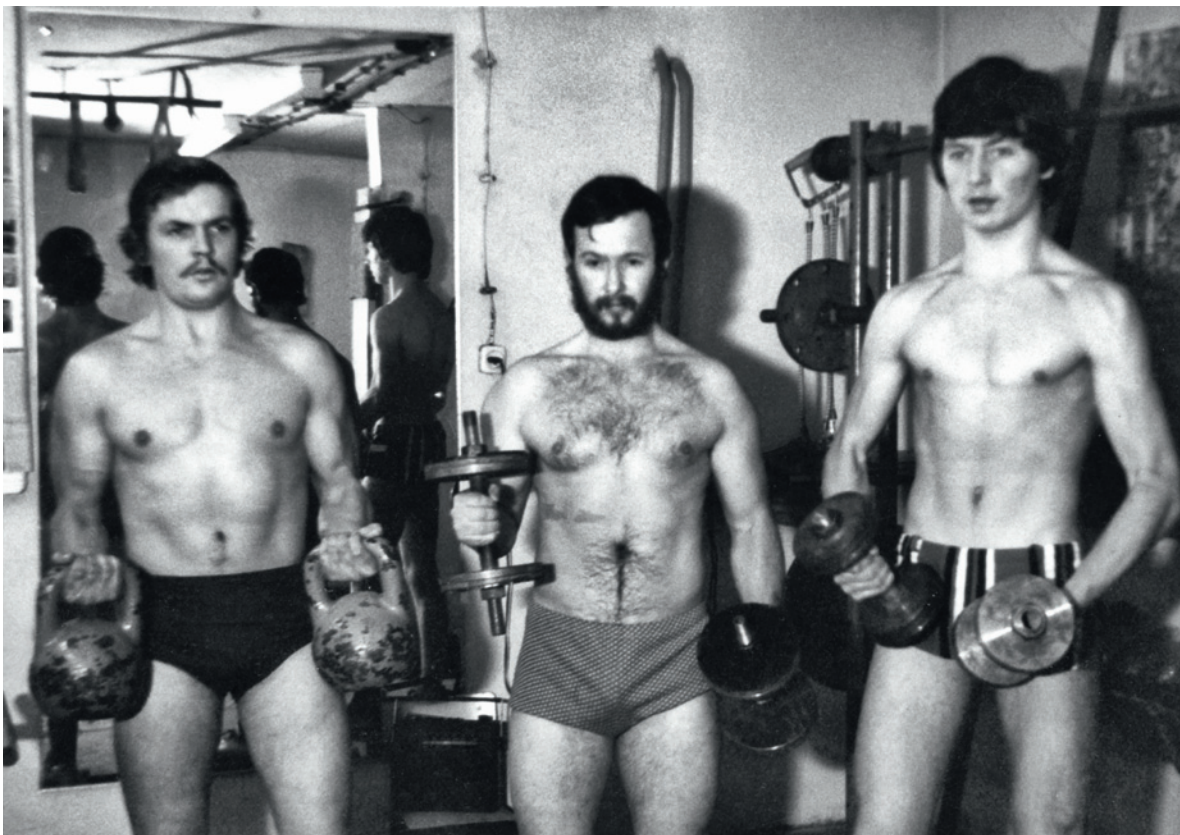
Organizacja zajęć właściwa. Nauczycielki stosowały różne środki dydaktyczne upogłdowiające myślenie dzieci. Hospitowane zajęcia prowadzone przez kol. Krystynę Świtę były ciekawe. Dzieci zdobyły wiele wiadomości i umiejętności. (...) Obie placówki urządzone są estetycznie i funkcjonalnie, na uwagę zasługuje bogaty kącik przyrody prowadzony przez kol. Bożenę Jacek. Koleżanki dysponują własnymi biblioteczkami metodycznymi – co jest przydatne w pracy z dziećmi.

Starsze dzieci i młodzież chętnie korzystali z zajęć w spółdzielczych zespołach instrumentalnych, wokalnych i sportowych.

Na szczególne wspomnienie zasługuje praca Andrzeja Pyszory, pedagoga i instruktora zajęć sportowych. Pracę w KSM rozpoczął na początku lat siedemdziesiątych i od razu dał się poznać jako entuzjasta kultury fizycznej i niestrudzony jej propagator.

Przy Spółdzielni działały sekcje: szachowa, piłki nożnej, kulturystyczna, ping-ponga i tenisa ziemnego. Ich działalność w dużym stopniu przyczyniała się do umasowienia kultury fizycznej i sportu w mieście. Bardzo aktywna była sekcja szachowa, która reprezentowała Kołobrzeg na przeróżnych turniejach zajmując czołowe lokaty. Sekcja organizowała okolicznościowe rozgrywki oraz „środy szachowe” dla młodzieży i dorosłych. Sukcesy szachistów z KSM to zasługa trenera Mikołaja Jaroszewicza.

Z kolei kulturyści ćwiczyli tężyznę fizyczną i budowali muskulaturę pod okiem Zbigniewa Seredyna w specjalnie wyposażonych pomieszczeniach przy ul. E. Gierczak. Sekcję turystyczną świetnie prowadził Jerzy Olender. Młodzież i pracownicy KSM regularnie organizowali udane imprezy turystyczno-rekreacyjne – spływy kajakowe, wycieczki oraz uczestniczyli zlotach spółdzielni mieszkaniowych.

Przez wiele lat Wojewódzki Związek Spółdzielni Mieszkaniowych prowadził konkurs o miano „Sportowego Osiedla Roku” i w jednej z kategorii triumfowało Osiedle „Lęborskie”. Sukcesem kończyły się też rywalizacje w ramach turnieju „Piłka nożna na naszym osiedlu”. A. Pyszora, instruktor sportowy perfekcyjnie przygotowywał lokalne edycje rozgrywek doprowadzając dwukrotnie do zdobycia tytułu laureata przez KSM.

KSM inwestował także w osiedlową infrastrukturę sportową. Na osiedlu „Lęborskie” urządzono lodowisko z wypożyczalnią łyżew i zatrudniono instruktora. Powstał tam także kort tenisowy co pomogło rozwinąć skrzydła młodym adeptom tej dyscypliny sportowej. Prężnie działała sekcja ping-ponga, także prowadzona przez A. Pyszorę, który za swoją działalność społeczną był wielokrotnie nagradzany przez różne gremia. Uwieńczeniem jego pracy było wyróżnienie go najpierw tytułem „Kołobrzeżanina Roku”, a potem „Zasłużonym dla Miasta Kołobrzeg”.

Andrzej Pyszora jest także autorem piosenek wakacyjnych i feryjnych o zajęciach w Klubie osiedlowym. Oto fragment:

Instruktor Andrzej Pyszora
i młodzi zawodnicy

*Bo tylko w Klubie Osiedlowym
wspaniale czas upływa.
Tu w każdym dniu pobytu
Różnych zajęć przybywa
Na zajęciach sportowych
wiele atrakcji mamy.
Natomiast na kulturalnych
wiersze różne czytamy
Długo będą nam w pamięci
dni, które tu spędziliśmy
Bo w Klubie Osiedlowym
Wspaniale się bawiliśmy
Pozdrawiamy koleżanki i kolegów,
którzy także wakacje mają.
Oraz tak jak my
Na atrakcjach czas spędzają.*

Aktywność prospołeczna Klubu Osiedlowego KSM to także działalność kulturalna. Każda nowa propozycja aktywnego spędzenia wolnego czasu spotykała się z ogromnym zainteresowaniem kołobrzeżan. Sekcje: plastyczna, wokalna, instrumentalna, teatralna i taneczna zawsze miały komplet uczestników. Klub pokochali także „studenci” Uniwersytetu Trzeciego Wieku, którzy spotykali się w budynku przy ul. Koszalińskiej regularnie przez wiele lat.

Kulturę społeczeństwa ocenia się po jego stosunku do ludzi starych"
B. Suchodolski

Rozpoczynamy działalność Kołobrzesckiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, którego siedziba mieści się w Klubie Osiedlowym Kołobrzesckiej Spółdzielni Mieszkaniowej przy ul. Koszalińskiej 24.

Wykłady Uniwersytetu Trzeciego Wieku będą odbywały się co tydzień w środe o godz. 17⁰⁰.

Na początek powstały dwie sekcje Uniwersytetu zajmujące się następującą tematyką:

- 1/ wiedza o życiu - zagadnienia prawne
- 2/ biologiczno-medyczna - zagadnienia zdrowotne.

Tematyka pozostałych sekcji uzależniona będzie od potrzeb słuchaczy.

Słuchaczem Kołobrzesckiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku może zostać każdy niezależnie od wieku, wykształcenia czy zawodu. Słuchacze otrzymują legitymacje, a po ukończeniu cyklu zagadnień - świadectwo.

Zainteresowanych zapraszamy w dniu 3.11.1993r. do Klubu KSM ul. Koszalińska 24 na godz. 17³⁰ na wykład inauguracyjny na temat "ZAGADNIENIA REHABILITACJI", który poprowadzi dr Czesław HOJDYS.

Otwarcia Kołobrzesckiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku dokona
Prezydent Miasta - inż. Henryk Bienkowski

Wszelkich informacji udziela Klub Osiedlowy KSM ul. Koszalińska 24 tel. 213-11 w godz. 10⁰⁰ - 18⁰⁰.

Temat prelekcji: **Wpływ ruchu na opóźnienie procesu starzenia się**

Pod szyldem KSM działał także klub modelarstwa kosmiczno-lotniczego, który prowadził Ryszard Smoliński. Młodzi modelarze osiągnęli poważne sukcesy podczas zawodów różnych szczebli.

Jesienią 1983 roku powstał Jazz Club „Klej”, który zapraszał na koncerty grupy amatorskie oraz gwiazdy. Na deskach KSM wystąpili m.in. Krzysztof Ścierański z zespołem oraz grupa „Laboratorium”. Jazz królował także podczas organizowanych bali.

Na scenach regionalnych świetnie radziły sobie dwa amatorskie teatry: „Czerwony Kapturek” pod kierownictwem Bożeny Urbaniak oraz „Od Nowa” z instruktorką Małgorzatą Warchoł. Działały w pierwszych latach funkcjonowania Klubu. W ciągu kolejnych lat zmieniali się młodzi aktorzy, zmieniali się także instruktorzy. W latach pięćdziesiątych Marek Zawadzki (późniejszy wójt Dygowa) założył dziecięcy kabaret „Gang”. Z kolei dygowski nauczyciel matematyki Zbigniew Kozak zarażał dzieci miłością do tańca towarzyskiego podczas prób zespołu „Etiudki”.

Klub Osiedlowy KSM co roku regularnie na jeden dzień zamieniał się w scenę Kołobrzeskiego Festiwalu Piosenki Przedszkolnej. Po raz pierwszy śpiewające maluchy zaprezentowały się w 1997 roku. Także dorośli mieli okazję udowodnić, że śpiew jest świetnym pomysłem na wypełnienie czasu wolnego. Dla nich organizowano Kołobrzeski Przegląd Chórów Amatorskich. Odbywały się także inne imprezy muzyczne: „Muzykowanie Rodzinne”, „Śpiew Młodości” (dla zespołów wokalnych i instrumentalnych ze szkół), koncerty „Zaśpiewajmy Przeboje z dawnych lat” i „Wieczory Młodych Talentów”.

Kabaret młodzieżowy „Gang”

Klub Osiedlowy KSM był miejscem rodzenia się talentów w wielu dyscyplinach sportowych i zajęciach kulturalnych. Wraz z upływem lat zmieniał formy działania – jedne wygaszano z braku zainteresowania, inne tworzono z myślą o nowych uczestnikach. Od początku, gdy Klubem kierowała Eliza Zimna, aż do ostatniej szefowej Krystyny Świty pawilon przy ul. Koszalińskiej tętnił życiem i wypełniał go śmiech dzieci i gwar dorosłych. Można nawet zaryzykować stwierdzenie, że Klub był w pewnym momencie głównym centrum aktywności społecznej w Kołobrzegu.

Klub Osiedlowy działał przez niecałe 30 lat – od 23 marca 1983 roku do 23 września 2011 roku. Wydarzeniem, które oficjalnie zakończyło działalność społeczno-kulturalną KSM był występ Chóru „Cantabile”, który powstał pod auspicjami Klubu Osiedlowego dokładnie dwadzieścia lat wcześniej.

KOŁOBRZESKA SPÓŁDZIELNIA
MIESZKANIOWA

Delikatesy Centrum

Prezesi Kołobrzeskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

- » Bronisław Seta (1 VII 1968–1 II 1973)
- » Józef Przybyłowicz (2 II 1973–31 X 1974)
- » Grzegorz Marczyński (1 X 1974–31 V 1985)
- » Andrzej Libner (15 V 1985–11 VII 1985)
- » Stanisław Ławrynowicz (27 V 1985–27 II 2006)
- » Maciej Żurowicz (15 III 2006–31 XII 2017)
- » Artur Mackiewicz (1 I 2018–...)

TYNKI I FARBY ELEWACYJNE ATLAS

BUDUJEMY JUTRO

Na inwestycjach zostały użyte produkty:

**TYNKI MINERALNE ATLAS
oraz FARBY SALTA**

